

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

25. juuni 2020*

Eelotsusetaotlus – Tarbijakaitse – Direktiiv 2013/11/EL – Vaidluste kohtuväline lahendamine – Artikli 13 lõiked 1 ja 2 – Kohustuslik teave – Teabe kättesaadavus

Kohtuasjas C-380/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Oberlandesgericht Düsseldorf (liidumaa kõrgeim üldkohus Düsseldorfis, Saksamaa) 9. mai 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 15. mail 2019, menetluses

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV

versus

Deutsche Apotheker- und Ärztebank eG,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president M. Safjan (ettekandja), kohtunikud C. Toader ja N. Jääskinen,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV, esindaja: *Rechtsanwalt* T. Rader,
- Deutsche Apotheker- und Ärztebank eG, esindaja: *Rechtsanwalt* M. Alter,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* S. Faraci,
- Portugali valitsus, esindajad: P. Barros da Costa, C. Farto, L. Inez Fernandes ja T. Paixão,
- Euroopa Komisjon, esindajad: M. Wilderspin ja C. Valero,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiivi 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT 2013, L 165, lk 63), artikli 13 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV (Saksamaa tarbijakaitsekeskuste ja tarbijakaitseliitude föderaalne liit) (edaspidi „tarbijakaitseorganisatsioonide liit“) ja Deutsche Apotheker- und Ärztebank eG (edaspidi „DAÄB“) ning mis puudutab seda, kuidas DAÄB esitab tarbijatele teabe vaidluste kohtuvälise lahendamise korra kohta.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2011/83/EL

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT 2011, L 304, lk 64), artikli 6 „Teavitamisnõuded kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitud lepingute puhul“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Enne tarbija sidumist kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega esitab kaupleja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe:

[...]

- t) kui see on asjakohane, võimalus kasutada kaupleja suhtes kohtuvälist kaebuste lahendamise ja kahjuhüvitusnõuete mehhanismi, millele kaupleja on allutatud, ning selle juurdepääsutingimused.

[...]“.

Direktiiv 2013/11

- 4 Direktiivi 2013/11 põhjendustes 1, 2, 5, 7, 47 ja 48 on märgitud:

„(1) [ELTL] artikli 169 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga a on ette nähtud, et [Euroopa Liit] aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis võetakse [ELTL] artikli 114 kohaselt. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 38 on sätestatud, et liidu poliitikaga tagatakse tarbijakaitse kõrge tase.

(2) [...] Siseturg peaks pakkuma tarbijatele lisandväärtust kaupade ja teenuste parema kvaliteedi, suurema valiku, mõistlike hindade ja kõrgete ohutusstandardite näol, mis peaksid tõstma tarbijakaitse taset.

[...]

- (5) Vaidluste kohtuväline lahendamine pakub lihtsa, kiire ja odava kohtuvälise lahenduse tarbijate ja kauplejate vahelistele vaidlustele. Ent vaidluste kohtuväline lahendamine ei ole kõikjal liidus veel piisavalt hästi ja järjekindlalt välja töötatud. [...] Tarbijad ja kauplejad ei ole ikka veel teadlikud olemasolevatest kohtuvälistest õiguskaitsemehhanismidest ja ainult väike arv kodanikke teab, kuidas esitada kaebust vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele. [...]

[...]

- (7) Selleks et tarbijad kasutaksid täiel määral siseturu potentsiaali, [...] [peaksid] tarbijad ja kauplejad [...] olema sellistest menetlustest teadlikud. [...]

[...]

- (47) Vaidluse tekkides peaks tarbijail olema võimalik teha kiiresti kindlaks, millised vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused on pädevad nende kaebust menetlema, ja nad peaksid teadma, kas asjaomane kaupleja osaleb või ei osale kohtuvälise lahendamise üksusele esitatud menetluses. Vaidluste lahendamiseks vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusi kasutada otsustanud kauplejad peaksid teavitama tarbijaid vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e, mille alla nad kuuluvad, veebisaidi aadressist. Kõnealust teavet tuleks anda selgelt, arusaadavalt ja hõlpsalt kättesaadaval viisil kaupleja veebisaidil (kui see on olemas) ning vajaduse korral kaupleja ja tarbija vaheliste müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimustes. Kauplejatel peaks olema võimalus esitada oma veebisaidil ja asjaomaste lepingute tingimustes lisateavet oma sisemenetluste kohta kaebuste lahendamiseks või muude võimaluste kohta nendega otse kontakteerumiseks, eesmärgiga lahendada tarbijatega tekkinud vaidlused ilma vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse poole pöördumata. Kui vaidlust ei ole võimalik vahenduseta lahendada, peaks kaupleja andma tarbijale paber kandjal või muul püsival andmekandjal teavet asjaomaste vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuste kohta ning märkima, kas ta kavatses neid kasutada.

- (48) Kauplejate kohustus teavitada tarbijaid nendest vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustest, kelle alla kõnealused kauplejad kuuluvad, ei tohiks piirata muudes liidu õigusaktides sisalduvaid sätteid tarbijate teavitamise kohta kohtuvälistest õiguskaitsemenetlustest, mida tuleks kohaldada lisaks käesolevas direktiivis sätestatud asjaomasele teavitamise kohustusele.“

- 5 Direktiivi artiklis 1 „Reguleerimise“ on sätestatud:

„Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, tagades, et tarbijad saavad vabatahtlikkuse alusel esitada kauplejate vastu kaebusi üksustele, kes pakuvad sõltumatuid, erapooletuid, läbipaistvaid, tõhusaid, kiireid ja õiglasi vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi. [...]“.

- 6 Nimetatud direktiivi artikli 3 „Seos muude liidu õigusaktidega“ lõikes 3 on sätestatud:

„Käesoleva direktiivi artikli 13 kohaldamine ei piira muude liidu õigusaktide sätete kohaldamist, mis reguleerivad tarbijate teavitamist kohtuvälistest õiguskaitsemenetlustest; kõnealuseid sätteid kohaldatakse lisaks nimetatud artiklile.“

7 Sama direktiivi artiklis 13 „Kaupleja teave tarbijale“ on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud kauplejad teavitavad tarbijaid vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)est, kelle alla kõnealused kauplejad kuuluvad, kui kõnealused kauplejad kohustuvad või on kohustatud kasutama kõnealuseid üksuseid tarbijatega tekkivate vaidluste lahendamiseks. Kõnealune teave sisaldab asjaomas(t)e vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e veebisaidi aadressi.

2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse selgesõnalisel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval viisil kaupleja veebisaidil (kui see on olemas) ning vajaduse korral kaupleja ja tarbija vaheliste müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimustes.

3. Liikmesriigid tagavad, et juhtudel, kui vaidlust tarbija ja nende territooriumil asuva kaupleja vahel ei ole võimalik lahendada vahetult tarbijalt kauplejale esitatud kaebuse alusel, annab kaupleja tarbijale lõikes 1 osutatud teavet, teatades sellest, kas ta kasutab vaidluse lahendamiseks asjakohaseid vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusi. Nimetatud teave esitatakse paberil või muul püsival andmekandjal.“

Saksa õigus

8 19. veebruari 2016. aasta tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise seaduse (Gesetz über alternative Streitbeilegung in Verbrauchersachen) (Verbraucherstreitbeilegungsgesetz – VSBG) (BGBl. 2016 I, lk 254, edaspidi „VSBG“) §-s 36 „Üldine teavitamiskohustus“ on ette nähtud:

„1. Kaupleja, kes haldab veebisaiti või kasutab lepingute üldtingimusi, peab tarbijat kergesti kättesaadaval viisil, selgelt ja arusaadavalt

- 1) teavitama sellest, mil määral ta kohustub või on kohustatud osalema vaidluste lahendamise menetluses tarbijavaidluste lahendamise üksuses ning
- 2) osutama juhul, kui kaupleja on võtnud endale vaidluste lahendamise menetluses tarbijavaidluste lahendamise üksuses osalemise kohustuse või on osalemiseks seaduse alusel kohustatud, pädevale tarbijavaidluste lahendamise üksusele; viide peab sisaldama andmeid tarbijavaidluste lahendamise üksuse aadressi ja veebisaidi kohta ning kaupleja avaldust osalemiseks vaidluste lahendamise menetluses tarbijavaidluste lahendamise üksuses.

2. Lõikes 1 osutatud teave

- 1) peab ilmuma kaupleja veebisaidil, kui kauplejal on veebisait,
- 2) tuleb esitada koos tema lepingute üldtingimustega, kui kaupleja kasutab lepingute üldtingimusi.

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 DAÄB on ühistupank ja tal on veebisait www.apobank.de, mille kaudu ei ole võimalik lepinguid sõlmida.

- 10 Veebisaidi impressumis on märgitud, et DAÄB kohustub või on kohustatud osalema vaidluste lahendamise menetluses tarbijavaidluste lahendamise üksuses. Lisaks on sellel veebisaidil võimalik alla laadida DAÄBi ja tarbijate vahel sõlmitavate lepingute üldtingimused PDF-dokumendina (*Portable Document Format*) (edaspidi „kõnealused üldtingimused“). Need üldtingimused ei sisalda mingisugust teavet DAÄBi osalemise kohta sellises vaidluste lahendamise menetluses.
- 11 Kui DAÄB sõlmib tarbijaga lepingu, millele kohaldatakse kõnealuseid üldtingimusi, saab tarbija lisaks üldtingimusi sisaldavale dokumendile ka DAÄBi koostatud hinnakirja, mille tagaküljel teatab ta tarbijale, et ta kohustub osalema vaidluste lahendamise menetluses (edaspidi „kõnealune hinnakiri“).
- 12 Tarbijakaitseorganisatsioonide liit leiab, et teave, mille kohaselt DAÄB kohustub kasutama tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise üksusi, peab sisalduma kõnealustes üldtingimustes, ning järelikult on käesoleva kohtuotsuse punktides 10 ja 11 kirjeldatud DAÄBi äripraktika vastuolus VSBG § 36 lõikega 2.
- 13 Neil asjaoludel esitas tarbijakaitseorganisatsioonide liit Landgericht Düsseldorfile (Düsseldorfi esimese astme kohus, Saksamaa) hagi, milles ta palus kohustada DAÄBi sunnivahendite ähvardusel hoiduma sellest, et ta jätab asjaomastes üldtingimustes märkimata, et ta kohustub või on kohustatud osalema vaidluste lahendamise menetluses tarbijavaidluste lahendamise üksuses.
- 14 Landgericht Düsseldorf (Düsseldorfi esimese astme kohus) jättis hagi rahuldamata põhjusel, et VSBG § 36 lõige 2 kohustab kauplejat esitama tarbijale VSBG § 36 lõikes 1 ette nähtud teabe koos üldtingimustega üksnes siis, kui ta neid kasutab. Pelk asjaolu, et lepingu üldtingimused avaldatakse veebisaidil, ei tähenda aga nende kasutamist, kuna nende kasutamine eeldab, et üks lepingupool esitab need teisele lepingupoolle lepingu sõlmimisel.
- 15 Peale selle on VSBG § 36 lõike 2 punktis 2 ette nähtud nõuded täidetud, kui tarbijale antakse lepingu sõlmimisel koos üldtingimustega selline eraldi selgitav dokument nagu kõnealune hinnakiri. Lepingu üldtingimused võivad nimelt hõlmata erinevaid dokumente ja tingimusi.
- 16 Tarbijakaitseorganisatsioonide liit esitas Landgericht Düsseldorfile (Düsseldorfi esimese astme kohus) otsuse peale apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Oberlandesgericht Düsseldorfile (liidumaa kõrgeim üldkohus Düsseldorfis, Saksamaa).
- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus juhib tähelepanu sellele, et kui VSBG § 36 lõike 2 kohaselt tuleb § 36 lõikes 1 nimetatud teave esitada „koos“ kaupleja kasutatavate lepingu üldtingimustega, siis direktiivi 2013/11 artikli 13 lõikes 2 on seevastu ette nähtud, et see teave peab olema „vajaduse korral“ esitatud „üldtingimustes“.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu jaoks kerkib siinkohal küsimus, kuidas tõlgendada kõnealuse artikli 13 lõikes 2 esinevat väljendit „vajaduse korral“ ja täpsemalt küsimus, kas selle sätte alusel kauplejal lasuv teavitamiskohustus sõltub sellest, kas kaupleja esitas lepingu sõlmimisel oma üldtingimused tarbijale, või on see kohustus kauplejal ainuüksi seetõttu, et ta pakub võimalust tema koostatud üldtingimused oma veebisaidil alla laadida.
- 19 Lisaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas kõnealuses sättes nimetatud teave peab sisalduma kaupleja kehtestatud üldtingimustes või võib see tuleneda eraldi dokumendist nagu kõnealune hinnakiri.
- 20 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et tarbijad hoiavad lepingu üldtingimusi küll üldiselt hoolega alles, et neil oleks võimalik VSBG § 36 lõikes 1 nimetatud teave uuesti üles leida, kuid hinnakiri muutub tavaliselt lepingulise suhte jooksul ja seega ei ole tagatud, et tarbijatel oleks samasugune võimalus kõnealuse teabega tutvuda.

21 Kuna Oberlandesgericht Düsseldorf (liidumaa kõrgeim üldkohus Düsseldorfis) on seisukohal, et põhikohtuasja lahendamise sõltub direktiivi 2013/11 sätetele antavast tõlgendusest, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas direktiivi [2013/11] artikli 13 lõikes 2 sätestatud teavitamiskohustus, mille kohaselt tuleb lepingu üldtingimustes esitada artikli 13 lõikes 1 osutatud teave, tekib juba siis, kui kaupleja teeb lepingute üldtingimused allalaadimiseks kättesaadavaks oma veebisaidil, millel lepinguid ei sõlmita?
2. Kui esimesele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, kas siis täidab kaupleja ka sel juhul oma teabe lepingute üldtingimustes esitamise kohustuse, kui ta ei esita teavet küll allalaadimiseks kättesaadavaks tehtud failis, vaid muus kohas kaupleja veebisaidil?
3. Kas kaupleja täidab oma kohustuse esitada teave lepingute üldtingimustes, kui ta annab lisaks üldtingimusi sisaldavale dokumendile tarbijale samuti tema poolt koostatud hinnakirja eraldi dokumendis, mis sisaldab direktiivi [2013/11] artikli 13 lõikes 1 osutatud teavet?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 22 Eelotsuse küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2013/11 artikli 13 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et kaupleja, kes teeb müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimused oma veebisaidil kättesaadavaks, kuid ei sõlmi tarbijaga selle veebisaidi kaudu lepinguid, peab esitama nendes üldtingimustes teabe vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele see kaupleja on allutatud, kui ta kohustub või on kohustatud kasutama kõnealust üksust või kõnealuseid üksusi tarbijatega tekkivate vaidluste lahendamiseks, või kas piisab sellest, kui kõnealune kaupleja esitab teabe kas samal veebisaidil kättesaadavas muus dokumendis või muu alammenüü all, või kui ta esitab selle teabe tarbijale lepingu sõlmimisel, millele neid üldtingimusi kohaldatakse, eraldi dokumendina.
- 23 Selle direktiivi artikli 13 lõike 2 kohaselt peab artikli 13 lõikes 1 nimetatud teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele kõnealused kauplejad on allutatud, olema esitatud „selgesõnalisel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval viisil kaupleja veebisaidil (kui see on olemas) ning vajaduse korral kaupleja ja tarbija vaheliste müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimustes“.
- 24 Selle sätte sõnastus on üheselt mõistetav ja näeb ette, et eelmises punktis nimetatud teave peab sisalduma „üldtingimustes“, kui need on esitatud kaupleja veebisaidil, mitte muudes dokumentides, mis on kättesaadavad kõnealusel veebisaidil ega selle saidi muu alammenüü all. Mitmetähenduslikkuse puudumist kinnitavad selle sätte erinevad keeleversioonid, muu hulgas hispaania- (*en las condiciones generales*), tšehhi- (*ve všeobecných obchodních podmínkách*), saksa- (*in den allgemeinen Geschäftsbedingungen*), inglisis- (*in the general terms and conditions*), itaalia- (*nelle condizioni generali*), hollandi- (*in de algemene voorwaarden*), poola- (*w ogólnych warunkach umów*), portugali- (*nos termos e nas condições gerais*), soome- (*yleisissä ehdoissa*) ja rootsikeelne (*i de allmänna villkoren*) versioon.
- 25 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õiguse normi tõlgendamisel võtta aga lisaks selle sõnastusele arvesse ka konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmärgesid, mille osa see säte on (vt selle kohta 8. mai 2019. aasta kohtuotsus Inspecteur van de Belastingdienst, C-631/17, EU:C:2019:381, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Direktiivi 2013/11 eesmärgi kohta tuleb märkida, et direktiivi artiklist 1 koosmõjus kõnealuse direktiivi põhjendustega 1 ja 2 tuleneb, et direktiivi eesmärk on kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamine, tagades, et tarbijad saavad vabatahtlikkuse alusel esitada kauplejate vastu kaebusi üksustele, kes pakuvad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi.

- 27 Nagu on märgitud direktiivi 2013/11 põhjendustes 5 ja 7, peavad tarbijad sellise võimaluse kasutamiseks teadma, millised kohtuvälised õiguskaitsemehhanismid on olemas. Siinkohal on direktiivi põhjenduses 47 täpsustatud, et vaidluse tekkides peaks tarbijail olema võimalik teha kiiresti kindlaks, millised vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused on pädevad nende kaebust menetlema, ja nad peaksid teadma, kas asjaomane kaupleja osaleb või ei osale kohtuvälise lahendamise üksusele esitatud menetluses.
- 28 Mis puudutab küsimust, kas teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele kõnealused kauplejad on allutatud, peab sisalduma kaupleja veebisaidil kättesaadavates üldtingimustes, isegi kui seda veebisaiti ei kasutata lepingute sõlmimiseks tarbijatega, siis tuleb märkida, et direktiivi 2013/11 artikli 13 lõige 2 puudutab tõepoolest kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimusi. Siiski ei piira see sätte selles ette nähtud teavitamiskohustust juhtumitega, mil kaupleja sõlmib tarbijatega lepinguid oma veebisaidi kaudu.
- 29 Sama sätte kohaselt peab nimelt teave vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele kõnealused kauplejad on allutatud, olema esitatud kaupleja veebisaidil, „kui see on olemas ning vajaduse korral üldtingimustes“, kusjuures väljend „ja vajaduse korral“ ei tähenda mitte ainult seda, et kõnealune teave peab olema esitatud sellel veebisaidil, vaid teave peab sisalduma kõnealustes üldtingimustes, kui need on nimetatud veebisaidil kättesaadavad.
- 30 Sellest järeldub, et vastavalt direktiivi 2013/11 artikli 13 lõikele 2 ei ole selles sättes ette nähtud teavitamiskohustus täidetud, kui kaupleja, kes avaldab oma veebisaidil üldtingimused, jätab selle teabe sinna lisamata, kuid avaldab selle nimetatud veebisaidil mujal.
- 31 Nagu nähtub pealegi direktiivi 2013/11 artikli 3 lõikest 3 koostoimes selle direktiivi põhjendusega 48, ei piira see direktiiv muudes liidu õigusaktides sisalduvaid sätteid tarbijate teavitamise kohta kohtuvälisest õiguskaitsemenetlustest, mida tuleks kohaldada lisaks kõnealuses direktiivis sätestatud asjaomasele teavitamise kohustusele.
- 32 Direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 1 punktist t tuleneb aga, et tarbijat tuleb teavitada võimalusest kasutada kaupleja suhtes kohtuvälisest kaebuste lahendamise ja kahjuhüvitusnõuete menetlust, millele kaupleja on allutatud, ning selle menetluse kasutamise tingimustest, „enne“ tarbija sidumist kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega.
- 33 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 1 eesmärk on tagada, et tarbijale antaks enne lepingu sõlmimist nii teave lepingutingimuste ja lepingu sõlmimise tagajärgede kohta, mis võimaldab tarbijal otsustada, kas ta soovib end kauplejaga lepinguliselt siduda, kui ka teave, mis on vajalik lepingu nõuetekohaseks täitmiseks ja eelkõige tema õiguste teostamiseks (10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Selleks et tarbija saaks kõnealust teavet nimetatud eesmärgil kasutada, peab ta selle saama aegsasti enne lepingu sõlmimist, mitte aga alles lepingu sõlmimise staadiumis, kuna enne lepingu sõlmimist saadud teave on tarbijale ülimalt oluline (vt analoogia alusel 18. detsembri 2014. aasta kohtuotsus CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, punkt 46, ja 23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Seega, võttes arvesse nii direktiivi 2013/11 artikli 13 lõiget 2 kui ka direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 1 punkti t, ei piisa sellest, et tarbija saab teabe nendes sätetes nimetatud vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta alles hetkel, mil sõlmitakse leping kauplejaga, olgu siis lepingu üldtingimuste raames või eraldi dokumendis.

- 36 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 2013/11 artikli 13 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et kaupleja, kes teeb müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimused oma veebisaidil kättesaadavaks, kuid ei sõlmi tarbijaga selle veebisaidi kaudu lepinguid, peab esitama nendes üldtingimustes teabe vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele see kaupleja on allutatud, kui ta kohustub või on kohustatud kasutama kõnealust üksust või kõnealuseid üksusi tarbijatega tekkivate vaidluste lahendamiseks. Sellega seoses ei piisa sellest, kui kõnealune kaupleja esitab teabe samal veebisaidil kättesaadavas muus dokumendis või muu alammenüü all, või kui ta esitab selle teabe tarbijale lepingu sõlmimisel, millele neid üldtingimusi kohaldatakse, eraldi dokumendina.

Kohtukulud

- 37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiivi 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv), artikli 13 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et kaupleja, kes teeb müügi- või teenuse osutamise lepingute üldtingimused oma veebisaidil kättesaadavaks, kuid ei sõlmi tarbijaga selle veebisaidi kaudu lepinguid, peab esitama nendes üldtingimustes teabe vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus(t)e kohta, millele see kaupleja on allutatud, kui ta kohustub või on kohustatud kasutama kõnealust üksust või kõnealuseid üksusi tarbijatega tekkivate vaidluste lahendamiseks. Sellega seoses ei piisa sellest, kui kõnealune kaupleja esitab teabe samal veebisaidil kättesaadavas muus dokumendis või muu alammenüü all, või kui ta esitab selle teabe tarbijale lepingu sõlmimisel, millele neid üldtingimusi kohaldatakse, eraldi dokumendina.

Allkirjad